

Foreldrene
skal bli hørt i
barnehagesaker

En brosjyre om hvordan styrer kan legge til rette og foreldrene kan være aktive og engasjerte i barnehagesaker.

**Å fremme felles interesser
til barnets beste**

Lovverket

Samarbeidet mellom hjem og barnehage er hjemlet i barnehageloven:

§ 1: FORMÅL

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

§ 4: FOREDRERÅD OG SAMARBEIDSUTVALG

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.»

«Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.»

«Det er vesentlig at det finnes et forum der alle foreldrene kan møtes og utveksle sine tanker om barnehagen og diskutere med hverandre.»

Foreldrerådet skal:

- Fremme fellesinteresser
- Bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø
- Velge representanter til samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget skal:

- Bestå av like mange foreldre, personale og eier
- Være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ

FUB anbefaler

Hva innebærer styrers ansvar når det gjelder foreldreråd og samarbeidsutvalg:

- Ta initiativ til møter og følge opp samarbeidet
- Informere om aktuelle saker
- Legge praktisk til rette
- Jevnlige møtepunkter
- Tar i mot og videreformidler innspill fra foreldre

Saker av viktighet skal forelegges foreldrene

God informasjon

Det er en stor overgang for både foreldre og barn å begynne i barnehagen, og foreldrene er naturlig nok mest opptatt av eget barn den første tiden. For at foreldrene skal være en likeverdig og aktiv samarbeidspartner for barnehagen, må foreldrene få god informasjon om sine rettigheter og ansvar i foreldrerådet og i samarbeidsutvalget (SU) helt fra oppstarten i barnehagen.

FUB anbefaler at det etableres *foreldrenes arbeidsutvalg* (FAU) for foreldre som velges som tillitsvalgte i foreldrerådet. FAU kan være både talerør og igangsetter for foreldrenes interesser og ideer.

Gode rammer

Gode rammer for arbeidet i FAU og samarbeidsutvalget er en forutsetning for å skape engasjement og aktivitet. Her er noen forslag som kan være med på å gi arbeidet struktur:

- Vedtekter for foreldrerådet og samarbeidsutvalg
- Årshjul med faste saker
- Møteplan for hele året settes opp på første møte
- Kvalitetssikrede valgrutiner: Rutiner for hvem som velges og hvordan. For eksempel at nye foreldre får bli kjent i barnehagen før de velges eller at de først velges som vara representanter
- Møter: Hvor, Hvordan, Hvor ofte, med Hvem
- Tenk gjerne på at sammensetningen i ulike fora bør være variert, for eksempel når det gjelder interesser, bakgrunn, tilhørighet, bosted og erfaring til barnehageforeldre
- Organiser gjerne oppgavene i FAU i ulike foreldregrupper slik at arbeid med å arrangere dugnader og aktiviteter fordeles på flere
- Møteregler
- Saksgang:

Foreldreråd > FAU > Samarbeidsutvalg > Eier

I kommunale barnehager: administrasjon > politisk styre
I private barnehager: Eier/selskap/organisasjon

Legg et godt grunnlag for samarbeidet ved å skape et godt samarbeidsmiljø gjennom åpenhet og tillit til hverandre. Etabler gode rutiner for hvordan saker behandles og håndtering av klager.

Vedtekter

Foreldrerådet i Vilberg barnehage i Eidsvoll kommune har utarbeidet vedtekter og årshjul for arbeidet sitt:

§ 1 – FORELDRERÅDET

Alle foreldre som har barn i barnehagen, er medlem av foreldrerådet. Foreldrerådet skal arbeide for å skape godt samhold mellom hjemmet og barnehagen, legge til rette for trivsel og positiv utvikling hos barna.

§ 2 – FORELDRERÅDETS ARBEIDSUTVALG (FAU)

Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) er et arbeidsutvalg valgt av foreldrerådet og er det utøvende organet for foreldrerådet. FAU er bindeleddet mellom foreldrene og barnehagen. FAU skal sikre reell medvirkning for foreldrene, og ha medansvar for at læringsmiljøet til barna er trygt og godt.

§ 3 – VALG OG KONSTITUERING

Valg av nytt FAU skjer på foreldremøtet ved oppstart av nytt barnehageår. FAU konstituerer seg på det første møtet og velger leder, nestleder, kasserer, sekretær og styre-medlemmer, og representanter til SU.

§ 4 – KOMITEER

Det kan velges underkomitéer for FAU som arbeider med nærmere definerte oppgaver eller prosjekter.

§ 5 – MØTER

FAU har møte 6 ganger i løpet av barnehageåret eller når minst tre medlemmer krever det.

§ 6 – OPPGAVER

- Jobbe for ett godt samarbeid mellom hjem og barnehage
- Arrangere temakvelder, diskusjonsmøter for foreldrene om aktuelle barnehagesaker
- Arrangere dugnad vår og høst

§ 7 – ØKONOMI

FAU har disposisjonsrett over midler som kommer inn på arrangementer i regi av foreldrerådet/FAU. Bevilgninger kan kun gis til formål som kommer barnehagens barn direkte til gode.

§ 8 – TAUSHETSPLIKT

Forvaltningslovens bestemmelser §§ 13 til 13f om taushetsplikt, gjelder for foreldrekontakter og medlemmer av barnehagens rådsorganer (Barnehageloven § 20).

§ 9 – ENDRINGER AV VEDTEKTENE

Vedtektene gjennomgås en gang i året. Forslag til endringer i vedtektene må sendes skriftlig til FAU. Endringene tas opp og vedtas/vedtas ikke på møte i foreldrerådet.

Snakk mer sammen

Årshjul

MÅNED	AKTIVITET
September	Møte i FAU
Oktober	Høstdugnad
November	FAU møte
Desember	
Januar	FAU møte SU møte
Februar	Aktivitetsdag
Mars	Søknad svømmeaksjonen FAU møte
April	Vårdugnad SU møte
Mai	Foreldremøte FAU møte
Juni	Sommeravslutning
Juli	
August	

Saker

Foreldrene skal få informasjon fra barnehagen om aktuelle saker. Her er eksempler på saker som kan drøftes i foreldrerådet og samarbeidsutvalget

- Budsjett, regnskap
- Drift
- Kvalitet i barnehagen
- Verdier
- Brukerundersøkelser
- Bemanning
- Organisering av barnehagen
- Åpningstid
- Sommerstengte barnehager
- Vikarbruk
- Psykososialt miljø
- Sikkerhet i barnehagen

Aktuelle saker som er spesielt nevnt i lovverket, er budsjett, drift og arealutnyttelse.

Foreldrerådet skal:

- Behandle spørsmål om foreldrebetaling utover maksprisen

Samarbeidsutvalget skal

- Gi uttalelse om dispensasjon fra normen om pedagogisk bemanning
- Fastsette årsplanen

Noen ganger kan det være vanskelig å vite om en sak hører hjemme i foreldrerådet/SU.

En tommelfingerregel kan være at dersom saken bare gjelder ditt barn, kan du ta det opp med ped.leder/styrer. Dersom saken kan tenkes å gjelde flere barn/foreldre eller er av mer prinsipiell karakter, kan den tas opp i foreldrerådet/SU.

Tips

Tips til tillitsvalgte foreldre

- Vær engasjert i fellesskapet
- Opprett en perm eller lignende der dere samler all informasjon om aktiviteter og møter
- Arrangere egne møter for foreldre om aktuelle tema som foreldrene er opptatt av og som det kan være nyttig å drøfte.
- Ha faste møter med styrer

Tips til styrer

- Vær åpen og lyttende
- Gi god og fylldig informasjon om foreldreorganene for eksempel på oppstartmøte med nye foreldre
- Ha faste møter med foreldrerådsleder
- Oppfordre foreldrene til å ha egne møter
- Gi foreldrerådsleder egen nøkkel til barnehagen
- Bruk FAU og SU aktivt

Tips til barnehageeier

- Delta på SU-møtene
- Vær informativ, lyttende og engasjert
- I kommunale barnehager der barnehageeier ofte er politisk representert i SU, må representanten være skolert på barnehageområdet og representere eier i riktig forstand, kunne gi informasjon og svare på spørsmål.

Jo bedre forhold mellom foreldre og personalet, dess bedre relasjon mellom personalet og barna

For flere tips se FUBs
nettside: www.fubhg.no

Brosjyren er utarbeidet av Foreldretutvalget for barnehager(2016).